

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru susținerea acordării de reduceri ale prețurilor la benzină și motorină și pentru modificarea art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

1. Energia reprezintă o resursă indispensabilă desfășurării activității cotidiene, fie că este vorba de populație, fie că ne referim la operatorii economici.

Creșterea amplă a prețurilor acesteia în perioada recentă pe plan european este de natură să se răsfrângă mai devreme sau mai târziu asupra dinamicii prețurilor de consum, majorarea generalizată a ratelor inflației la nivel comunitar reprezentând o preocupare generală.

În actualul context energetic european, îngrijorările referitoare la securitatea aprovizionării cu țiței, produse petroliere și gaze naturale, precum și gradul de suportabilitate al clienților finali în raport cu nivelurile de preț existente pe piață, au determinat autoritățile din întreaga Uniune Europeană să identifice soluțiile adecvate pentru stabilizarea sectorului petrolier, atât în privința surselor de aprovizionare cât și în privința prețurilor.

Pentru a contracara efectul creșterii prețului la benzină și motorină asupra nivelului de trai al populației, precum și asupra activității operatorilor economici, care au de suferit din cauza costurilor crescute, și implicit a majorării prețurilor pentru alte produse și servicii, se impune susținerea acordării unei reduceri de preț pentru carburanți.

2. Inițiativa Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

2.2 Descrierea situației actuale

1. Piața petrolieră este o piață liberalizată, țițeiul fiind un produs cotelat la bursă, pe o piață mondială. Piața petrolieră din România este o piață care funcționează pe baza principiilor liberei concurențe, fiecare participant având libertatea de a-și elabora propria sa strategie. Pe piața produselor petroliere există un climat concurențial - prețurile la carburanți se fixează liber, pe baza raportului dintre cererea și oferta de pe piața internă, respectiv de pe piața internațională.

Rafinăriile românești, care achiziționează producția națională de țiței (aprox.1/3 din necesarul intern de consum) și importă circa două treimi din necesar, au în prezent o capacitate operațională de 12 mil t/an.

Trebuie remarcat faptul că, începând cu anul 2021, cotația barilului de petrol Brent a crescut, la începutul lunii martie 2022, prețul petrolului Brent depășind 120 de dolari pe baril, cel mai ridicat nivel din ultimii trei ani, pe fondul cererii puternice, ofertei restrânse, crizei globale de energie și al tensiunilor dintre Occident și Rusia, din cauza invaziei ruse în Ucraina.

În momentul de față, piața carburanților din România este stabilă și funcțională, din punct de vedere al aprovizionării și al accesului la marfă. Desigur, problema prețurilor este evidentă, cauzele fiind multiple, dat fiind contextul regional și global extrem de dificil.

În data de 03.06.2022, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 153 au fost publicate:

➤ **Decizia (PESC) 2022/884 A CONSILIULUI din 3 iunie 2022 de modificare a Deciziei 2014/512/PESC privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina:**

”13. Se introduc următoarele articole:

„Articolul 4o

(1) **Se interzice achiziționarea, importul sau transferul, în mod direct sau indirect, de țiței sau de produse petroliere, dacă acestea provin din Rusia sau sunt exportate din Rusia.**

(2) Se interzice furnizarea, în mod direct sau indirect, de asistență tehnică, de servicii de intermediere, de finanțare sau de asistență financiară sau de orice alte servicii în legătură cu interdicția prevăzută la alineatul (1).

(3) ***Interdicțiile prevăzute la alineatele (1) și (2) nu se aplică:***

(a) ***până la 5 decembrie 2022 în ceea ce privește tranzacțiile punctuale cu livrare în termen scurt, încheiate și executate înainte de respectiva dată, sau în ceea ce privește executarea contractelor de achiziționare, import sau transfer de țiței, încheiate înainte de 4 iunie 2022 sau a contractelor accesorii necesare pentru executarea unor astfel de contracte, cu condiția ca statele membre relevante să notifice contractele respective Comisiei până la 24 iunie 2022 și ca tranzacțiile punctuale cu livrare în termen scurt să fie notificate Comisiei de către statele membre relevante în termen de 10 zile de la finalizarea lor;***

(b) ***până la 5 februarie 2023, în ceea ce privește tranzacțiile punctuale cu livrare în termen scurt, încheiate și executate înainte de respectiva dată, sau în ceea ce privește executarea contractelor de achiziționare, import sau transfer de produse petroliere, încheiate înainte de 4 iunie 2022 sau a contractelor accesorii necesare pentru executarea unor astfel de contracte, cu condiția ca statele membre relevante să notifice contractele respective Comisiei până la 24 iunie 2022 și ca tranzacțiile punctuale cu livrare în termen scurt să fie notificate Comisiei de către statele membre relevante în termen de 10 zile de la finalizarea lor;***

(c) în ceea ce privește achiziționarea, importul sau transferul de țiței transportat pe mare și de produse petroliere în cazul în care mărfurile respective provin dintr-o țară terță și sunt doar încărcate în Rusia, sunt expediate din Rusia sau tranzitează teritoriul acesteia, cu condiția ca atât originea cât și proprietarul mărfurilor respective să nu fie rusești;

(d) în ceea ce privește țițeiul care este livrat prin conducte din Rusia în statele membre, până când Consiliul, hotărând în unanimitate, la propunerea Înaltului Reprezentant cu sprijinul Comisiei, decide că se aplică interdicțiile de la alineatele (1) și (2).”

➤ **REGULAMENTUL (UE) 2022/879 AL CONSILIULUI din 3 iunie 2022 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 833/2014 privind măsuri restrictive având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina:**

”7. Se introduc următoarele articole:

„Articolul 3m

(1) Se interzice achiziționarea, importul sau transferul, în mod direct sau indirect, de țiței sau de produse petroliere, astfel cum sunt enumerate în anexa XXV, dacă acestea provin din Rusia sau sunt exportate din Rusia.

(2) Se interzice furnizarea, în mod direct sau indirect, de asistență tehnică, de servicii de intermediere, de finanțare sau de asistență financiară sau de orice alte servicii în legătură interdicția prevăzută la alineatul (1).

(3) *Interdicțiile prevăzute la alineatele (1) și (2) nu se aplică:*

(a) până la 5 decembrie 2022 în ceea ce privește tranzacțiile punctuale cu livrare în termen scurt, încheiate și executate înainte de respectiva dată, sau în ceea ce privește executarea contractelor de achiziționare, import sau transfer de mărfuri încadrate la codul NC 2709 00 încheiate înainte de 4 iunie 2022 sau a contractelor accesorii necesare pentru executarea unor astfel de contracte, *cu condiția ca statele membre relevante să notifice contractele respective Comisiei până la 24 iunie 2022 și ca tranzacțiile punctuale cu livrare în termen scurt să fie notificate Comisiei de către statele membre relevante în termen de 10 zile de la finalizarea lor;*

(b) până la 5 februarie 2023 în ceea ce privește tranzacțiile punctuale cu livrare în termen scurt, încheiate și executate înainte de această dată, sau în ceea ce privește executarea contractelor de achiziționare, import sau transfer de mărfuri încadrate la codul NC 2710 încheiate înainte de 4 iunie 2022 sau a contractelor accesorii necesare pentru executarea unor astfel de contracte, *cu condiția ca statele membre relevante să notifice contractele respective Comisiei până la 24 iunie 2022 și ca tranzacțiile punctuale cu livrare în termen scurt să fie notificate Comisiei de către statele membre relevante în termen de 10 zile de la finalizarea lor;*

(c) în ceea ce privește achiziționarea, importul sau transferul de țiței transportat pe mare și de produse petroliere enumerate în anexa XXV, în cazul în care mărfurile respective provin dintr-o țară terță și sunt doar încărcate în Rusia, sunt expediate din Rusia sau tranzitează teritoriul acesteia, cu condiția ca atât originea cât și proprietarul mărfurilor respective să nu fie rusești;

Având în vedere caracteristicile specifice piețelor petroliere regionale precum și interdependențele dintre acestea, lipsa aprovizionării cu țiței și cu produse petroliere din Federația Rusă a pieței europene conduce la necesitatea unor abordări comune, la nivelul întregii Uniuni Europene, în relația cu partenerii globali, iar eforturile Statelor Membre pentru minimizarea efectelor negative ale sancțiunilor să fie susținute de către Comisia Europeană și partajate astfel încât să fie asigurate niveluri de suportabilitate adecvate fiecărui stat.

Și România este unul dintre Statele Membre ale căror piețe petroliere sunt semnificativ afectate de sancțiunile impuse în privința importului de țiței și produse petroliere din Federația Rusă, însă, considerăm că dificultățile întâmpinate vor putea fi depășite, evident, cu asumarea unor constrângeri de consum și a unor repercusiuni asupra prețurilor finale ale combustibililor, care vor afecta consumatorii finali din România.

Data fiind această situație, operatorii economici din domeniul petrolier din România au început demersuri pentru identificarea unor surse alternative de aprovizionare pe piața globală și încheierea de contracte pentru asigurarea necesarului de consum al pieței interne.

Prețuri fără taxe:

BENZINĂ

1000 L	25/04/2022	02/05/2022	09/05/2022	16/05/2022	23/05/2022	30/05/2022	06/06/2022	13/06/2022
OMV Petrom	4,401	4,469	4,645	4,746	4,813	4,914	5,015	5,233
Rompetrol Rafinare	4,630	4,636	4,706	4,876	4,991	5,023	5,122	5,274
Lukoil	4,543	4,577	4,728	4,812	4,921	5,022	5,115	5,291
Mol	4,636	4,671	4,845	4,929	4,991	5,091	5,191	5,409
Socar Petroleum	4,600	4,609	4,785	4,838	4,939	5,039	5,141	5,410

MOTORINĂ

1000 L	25/04/2022	02/05/2022	09/05/2022	16/05/2022	23/05/2022	30/05/2022	06/06/2022	13/06/2022
OMV Petrom	5,164	5,232	5,408	5,408	5,408	5,442	5,543	5,728
Rompetrol Rafinare	5,484	5,535	5,553	5,753	5,715	5,713	5,769	5,917
Lukoil	5,415	5,474	5,642	5,667	5,650	5,684	5,768	5,928
Mol	5,522	5,556	5,730	5,720	5,717	5,750	5,848	6,033
Socar Petroleum	5,478	5,495	5,683	5,683	5,677	5,695	5,800	6,025

Prețuri cu taxe, la începutul lunii iunie (calculate pe baza raportărilor producătorilor din România):

	Pret net	Acciza RON / 1000l	Pret net +accize	TVA	Total taxe (Acciza+TVA)	Pret total (Pret net+ taxe)
	1	3	4	5	6	7
BENZINA (Premium unleaded gaso, 95)	5,281.90	1892.72	7,174.62	1,363.18	3,255.90	8,537.80
MOTORINA (Automotive diesel oil)	5,853.88	1,734.66	7,588.54	1,441.82	3,176.48	10,030.36

2. Având în vedere fenomenul de fraudă și evaziune fiscală ce se manifestă în domeniul comercializării bunurilor pe teritoriul național și ținând cont de faptul că activitățile comerciale menționate includ o componentă de transport, s-a impus adoptarea unui act normativ în vederea monitorizării transporturilor de bunuri cu risc fiscal ridicat.

Astfel, Guvernul României a aprobat Ordonanța de urgență nr. 41/2022 prin care se stabilește implementarea sistemului electronic integrat RO e-Transport de monitorizare a transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat.

Contribuabilii, asociațiile/federațiile acestora, precum și alți parteneri instituționali și-au manifestat sprijinul pentru autoritățile fiscale în implementarea sistemului RO e-Transport, apreciind că acesta este unul promițător, care va asigura tratamentul echitabil al transporturilor de bunuri pe teritoriul României, eliminând o parte considerabilă a aspectelor ce țin de practici evazioniste adoptate de către unii contribuabili

Conform art. 9 alin (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului 41/2022, utilizatorii menționați la art. 8 alin. (1) din ordonanța de urgență sunt obligați să declare în Sistemul RO e-Transport datele referitoare la transporturile de bunuri cu risc fiscal ridicat începând cu data de 1 iulie 2022. Totodată, actul normativ stabilește, pentru nerespectarea prevederilor acestuia, la art. 13, sancțiuni contravenționale principale -amendă contravențională și complementare-confiscarea contravalorii bunurilor nedecarate, iar la art. 14, prevederi referitoare la constatarea și aplicarea acestor sancțiuni.

Potrivit art. 18 din acest act normativ prevederile art. 13 și 14 intră în vigoare la data de 1 iulie 2022.

Având în vedere faptul că Procedura de aplicare se află în curs de definitivare iar termenul scurt până la data intrării în vigoare a obligației de declarare, operatorii economici sunt în imposibilitatea de a crea propriile proceduri interne legate de logistică și de implementare a aspectelor IT, în special al contribuabililor cu tranzacții multiple.

În prezent, pe piața din România, nu există un program specializat functional care să poată încărca în mod automat în programul informatic RO e-Transport un numar mare de notificări în vederea obținerii codurilor UIT pe baza documentației informatice puse la dispoziție de către CNIF.

În acest context, reprezentanții mediului de afaceri au solicitat amânarea termenului stabilit de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022, respectiv data de 01 iulie 2022, de la care se pot constata și sancționa încălcările prevederilor ordonanței de urgență.

2.3 Schimbări preconizate

1. Se propune posibilitatea acordării unei reduceri de preț în cuantum de 0,5 lei/litru, inclusiv TVA, de către operatorii economici care comercializează benzină și motorină către clienții finali – persoane fizice și juridice care achiziționează carburanții pentru consumul propriu și instituirea unui mecanism de sprijin de la bugetul de stat, de 0,25 lei/litru, inclusiv TVA, pentru operatorii economici care acordă această reducere.

Măsura se aplică pentru comercializarea benzinei și motorinei către clienți finali pentru consumul propriu, atât la vânzarea cu amănuntul cât și la vânzarea en-gros prin depozitele

furnizorilor/distribuitorilor.

Din perspectiva TVA este necesar să se prevadă regimul aplicabil în cazul compensației de 0,25 lei/litru.

De asemenea, sunt necesare și unele reguli procedurale privind modul de individualizare a compensației, respectiv printr-o declarație, termenul de depunere a declarației (lunar), precum și faptul că declarația reprezintă și cerere de compensare, iar suma declarată se va compensa cu obligațiile fiscale ale contribuabilului, inclusiv obligațiile fiscale viitoare, în condițiile Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală.

În plus, s-a prevăzut și faptul că organele de control din cadrul ANAF vor efectua verificarea modului de individualizare a sumelor declarate, pe baza analizei de risc.

Totodată, în vederea evitării unui comportament inadecvat al operatorilor economici, se propune instituirea unor măsuri sancționatorii în vederea evitării creșterii nejustificate a prețurilor la aceste produse, precum și pentru nerespectarea prevederilor proiectului de act normativ.

Constatarea și aplicarea sancțiunilor de către Consiliul Concurenței și Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului, potrivit prevederilor art.2 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.84/2022, se face prin excepție de la procedura prevăzută la art.1 alin (1) și (2) din acest act normativ, precum și de la dispozițiile prevăzute la art. 2 alin. (2) din Legea 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu modificările și completările ulterioare.

2. Având în vedere, pe de o parte, necesitatea asigurării conformării contribuabililor din perspectiva îndeplinirii obligațiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022, necesare continuării activității cu efect direct atât în ceea ce privește colectarea veniturilor la bugetul general consolidat al statului, cât și în ceea ce privește susținerea unei economii active, precum și protejarea bugetului de stat prin împiedicarea efectuării unor operațiuni cu rea-credință în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale prevăzute de lege, iar pe de altă parte, solicitările repetate ale reprezentanților mediului de afaceri, se propune modificarea termenului prevăzut la art. art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022, noul termen fiind 1 octombrie 2022.

2.4 Alte informații *)

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Măsura propusă conduce la atenuarea impactului creșterii prețurilor asupra nivelului de trai al populației.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Măsura propusă are impact favorabil.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Măsura propusă are un impact pozitiv asupra activităților economice, prețurilor și inflației.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Măsura propusă are impact favorabil asupra mediului de afaceri.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit (iii) TVA	- 111.765					
b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						

d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Subvenții	700.000					
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						

4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: Având în vedere că măsura va avea un impact pozitiv asupra mediului economic, precum și creșterea veniturilor din valorificarea suplimentară a produselor vizate, măsurile propuse conduc la compensarea cheltuielilor suplimentare și minusului de venituri.						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Ordin al președintelui ANAF. 5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul. 5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) 5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul. 5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul. 5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene - Nu este cazul. 5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate – Nu este cazul. 5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Proiectul se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare. 6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ – proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 758/2022.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social – proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 3994/2022.

d) Consiliul Concurenței – a emis adresa nr. 9059/2022.

e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul se publică pe site-ul inițiatorilor.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

7.3. Alte informații

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru susținerea acordării de reduceri ale prețurilor la benzină și motorină și pentru modificarea art. 18 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022 pentru instituirea Sistemului național privind monitorizarea transporturilor rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport și de abrogare a art. XXVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ